

Recenzent prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil
Wydział Kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej
Instytut Wokalistyki
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina: wokalistyka
sporządzono na podstawie zawartej umowy o dzieło z przekazaniem praw autorskich

Poznań, 15 lipca 2022 roku

**RECENZJA W POSTĘPOWANIU DOKTORSKIM
w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne
MINGYI WANG**

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie w związku z wszczęciem przez Radę Dyscypliny Artystycznej postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

Zlecenie podjęte na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule sztuki* (t.j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1789.), *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku* (Dz. U. z 2018 roku poz. 216) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 roku. *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 roku poz. 1669).

Do zlecenia dołączono następującą dokumentację:

- pismo przewodnie Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC w Warszawie z dnia 16 maja 2022 roku
- dzieło artystyczne w formie nagrania CD
- opis dzieła artystycznego

Recenzja pracy doktorskiej

Praca doktorska pani Mingyi Wang zatytułowana **Wpływ kultury Orientu na opery *Madama Butterfly* i *Turandot* Giacomo Pucciniego na podstawie wybranych fragmentów oraz oddziaływanie tych oper na kulturę muzyczną dzisiejszych Chin** składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu dzieła.

Wybór takiego tematu pracy wynika z zainteresowania autorki tematyką orientu, która miała wpływ na opery *Madama Butterfly* i *Turandot* Giacomo Pucciniego.

Dzieło artystyczne

Nagranie dokonano w Sali Henryka Melcera Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w 2021 roku. Realizatorami nagrania są Izabela Dzieszuk i Mikołaj Grzebieniowski. Pani Mingyi Wang sopran towarzyszyła przy fortepianie Oksana Svekla. W nagraniu wzięli udział również Patrycja Kwiecień mezzosopran i Łukasz Wroński tenor. Promotorem pracy doktorskiej pani Mingyi Wang jest prof. dr hab. Ewa Iżykowska-Lipińska.

Dzieło artystyczne obejmuje 10 fragmentów arii i duetów z oper *Madama Butterfly* i *Turandot* Pucciniego. Autorka wykonuje partie *Madama Butterfly* i *Liu*. Są to:

1. Un bel di vedremo (*Butterfly*)
2. Ieri son salita tutta sola (*Butterfly*)
3. Bimba dagli occhi pieni di malia (*Pinkerton, Butterfly*)
4. Che tua madre dovra (*Butterfly*)
5. Una nava da gurra (*Suzuki, Butterfly*)
6. Tu, tu piccolo Iddio (*Butterfly*)
7. Signore, ascolta! (*Liu*)
8. L'amore..... Tanto amore, segreto e inconfessato (*Liu*)
9. Tu che di gel sei cinta (*Liu*)
10. In questa reggia (*Turandot*)

Dobór fragmentów oper *Madama Butterfly* i *Turandot* Giacomo Pucciniego w prezentowanym dziele artystycznym dokonany przez doktorantkę Mingyi Wang jest bardzo przemyślany, interesujący i ogromnie zróżnicowany. Związany jest ze szczególnymi zainteresowaniami doktorantki twórczością operową Pucciniego w kontekście wpływu Orientu na tematykę libretta i muzyki. Głos pani Mingyi Wang poprzez piękną, głęboką barwę wyjątkowo predestynuje do wykonawstwa wybranych przez nią fragmentów oper. Znakomita technika wokalna poparta wnikliwą wiedzą zawartą w opisie dzieła artystycznego i intuicją muzyczną, pozwoliły stworzyć dzieło, materiał muzyczny, o niepowtarzalnym kształcie i wybitnych walorach artystycznych. Prezentowany materiał przemawia bogactwem ekspresji i osobowością wykonawczą. Słyszymy głos o wielu odcieniach dynamicznych, raz pełen wolumenu a innym razem przepełniony subtelnością delikatnych dźwięków. Pani Mingyi Wang jest artystką, która świadomie powołuje do życia materiał muzyczny mistrza Pucciniego i staje się wykonawcą przekazującym słuchaczowi ideę kompozytora. Odnajdujemy odtwórczynię, która doskonale łączy wiedzę teoretyczną z warstwą wykonawczą.

Część opisowa

Istotą dla właściwego odbioru dzieła artystycznego stanowi jego opis w postaci rozprawy doktorskiej. Praca ta, co należy podkreślić, spełnia wymogi pracy naukowej. Całość rozprawy zawarta jest na 160 stronach. Doktorantka przedstawia tezy badawcze, jak i podaje sposób ich dowodzenia. Praca składa się ze wstępu, czterech obszernych rozdziałów, zakończenia, bibliografii, streszczenia w języku angielskim i oświadczenia. Rozprawa doktorska spełnia wymagania przejrzystości tekstu w rozumieniu jego spójności w ciągu myślowym i łączy się w logiczną całość.

We wstępie autorka w kilku słowach opisuje swoją muzyczną historię, począwszy od dzieciństwa aż do ukończenia studiów. Podkreśla swoją fascynację grą na różnych instrumentach ale nade wszystko zwraca uwagę na zachwyty muzyką wokalną. We wstępie znajdujemy krótkie podziękowania profesorom z Polski, którzy wpłynęli na kształt jej rozwoju muzycznego i wokalnego.

Pierwszy rozdział zatytułowany *Kultura Orientu i orientalizm w muzyce oraz kulturze europejskiej* składa się z trzech podrozdziałów. W pierwszym podrozdziale zatytułowanym *Japonia* doktorantka odwołując się do licznych źródeł kultury dalekowschodniej. Przedstawia w niezwykle interesujący sposób tło kulturowe Japonii i Chin. Opisuje, czym jest duch japońskiego bushido, metaforę kwiatu kwitnącej wiśni, wyjaśnia zjawisko seppuku i bada fenomen japońskiej gejszy odwołując się do licznych źródeł literackich. W drugim podrozdziale zatytułowanym *Chiny* doktorantka analizuje zagadnienie kultury konfucjańskiej w aspekcie myśli człowieka żyjącego w Chinach. Przedstawia przemyślenia dotyczące oddziaływania kultury dalekowschodniej na świat zachodu w czasach starożytnych w odniesieniu historycznym dotyczącym podróży Kubilaj'chana z Mongolii na zachód, podróży Marko Polo na wschód czy wreszcie podróży Jedwabnym Szlakiem. W ostatnim, trzecim podrozdziale zatytułowanym *Orientalizm w muzyce i kulturze europejskiej* ukazany jest obraz Orientu oczyma człowieka Zachodu, w tym również oczyma Pucciniego interpretującego kulturę Wschodu. Ciekawostką jest zilustrowanie obszernego zbioru kompozycji powstałych w ramach stylu orientalnego. Są to: *Urowadzenie z Seraju* W. A. Mozarta, *Szeherazada* N. Rimskiego-Korsakowa, *Sheherazade* M. Ravela, *Pieśń o ziemi* G. Mahlera.

Drugi rozdział zatytułowany *Twórczość operowa Giacomo Pucciniego* posiada cztery rozbudowane podrozdziały. W pierwszym podrozdziale *Rozwój języka muzycznego* autorka dokonuje charakterystyki języka muzycznego kompozytora i ewolucję jego twórczości. W kolejnym podrozdziale *Obsada orkiestrowa w operach Pucciniego* autorka podkreśla mistrzostwo Pucciniego w posługiwaniu się orkiestrą w stopniu wcześniej w operze włoskiej niespotykane. Obsady grup instrumentalnych w dziełach scenicznych Giacomo Pucciniego w układzie chronologicznym zostały opracowane w czytelnej tabelce. W trzecim podrozdziale *Puccini a Orient* autorka podkreśla dogłębne wnikanie w tradycje Orientu przez kompozytora. Natomiast w ostatnim podrozdziale *Opery Madama Butterfly i Turandot* autorka naświetla okoliczności powstania obu oper.

Trzeci rozdział zatytułowany *Opery Madama Butterfly i Turandot – charakterystyka i struktura* ma dwa podrozdziały. W każdym podrozdziale doktorantka dokonuje opisu libretta a następnie analizuje postacie Cio-Cio-San, Liu i Turandot w aspekcie ich dramaturgii oraz w aspekcie warstwy muzycznej. Analiza ta dokonana jest w podrozdziałach *Wybór materiału – rozwój postaci Butterfly* i *Analiza warstwy muzycznej wybranego materiału* oraz *Wybór materiału – rozwój postaci Turandot i Liu* i *Analiza warstwy muzycznej wybranych materiałów*. Wszystkie analizowane fragmenty są przetłumaczone na język polski. Doktorantka dokonuje analizy porównawczej w aspekcie dramaturgii, doboru materiału muzycznego oraz analizy wykonawczej. Zarówno, co podkreśla, w śpiewie jak i grze aktorskiej różnice są w muzyce i dramaturgii każdej z postaci. Opisuje orientalne elementy muzyczne pojawiające się w tych operach. Bardzo ciekawy jest opis chińskiej pieśni ludowej *Kwiat jaśminu* i japońskiej pieśni ludowej *Kwiat wiśni*, które to zostały wykorzystane przez Pucciniego w obu operach. Analiza wybranych przez doktorantkę fragmentów oper, które to są materiałem jej dzieła artystycznego, są dokonane wnikliwie zarówno w aspekcie dramaturgii postaci jak i w aspekcie wykonawczym.

Czwarty rozdział *Wpływ oper Madama Butterfly i Turandot na kulturę muzyczną Chin* to opowieść o tychże operach wystawianych w Chinach. Autorka podkreśla rosnące zainteresowanie w Chinach, również dzięki internetowi, operą tworzoną przez zachodnich kompozytorów. Jak pisze „zachodnie opery zdobywają coraz większą akceptację i popularność”. Ciekawostką jest statystyka dotycząca wystawień dwóch wymienionych tytułów. Opisuje również karierę chińskich sopranistek wykonujących partie Cio-Cio-San i Liu. Z jedną z nich Cao Ying przeprowadziła ciekawy wywiad o partii Liu.

Doktorantka w swej dociekliwości naukowej jest bardzo rzetelna. Umiejętnie korzysta z bogatej bibliografii. Analizuje proces badawczy i wpływa na rozwiązanie najważniejszych założeń rozprawy doktorskiej. Tytuł rozprawy jest tożsamy z treścią opisu a założony cel artystyczny został udokumentowany w sposób przejrzysty i czytelny.

Rozprawa doktorska spełnia wszelkie wymagania pod kątem merytorycznym i edytorskim zgodnie ze standardami. Autorka wykazała się dociekliwością i dużym zaangażowaniem zarówno w sferze badań, jak i przy formowaniu wniosków. Sposób ujęcia tematu, skrupulatność w sferze dokumentacji naukowej świadczy o wyjątkowych walorach tej pracy i są godne wysokiej oceny.

KONKLUZJA

Przedstawiony zapis dzieła artystycznego oraz jego opis stanowią integralną całość bardzo ciekawego materiału zarówno w aspekcie wykonawczym jak i teoretycznym.

Stwierdzam, że praca doktorska pani **Mingyi Wang** poprzez swój twórczy i naukowy charakter stanowi ciekawe kompendium wiedzy na badany temat i wkład w rozwój dyscypliny artystycznej – wokalistyka, jak również w dziedzinie sztuk muzycznych.

Wobec powyższego stwierdzam, iż doktorantka wykazała się wiedzą teoretyczną a także umiejętnością do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. **Rozwiązała założenia zagadnienia artystycznego i spełniła tym samym wymagania art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478).**

W związku z powyższym wnoszę o przyjęcie przedstawionej pracy doktorskiej pani Mingyi Wang.

prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil

